El massís del Montseny, de Parc Natural a Reserva de la Biosfera: percepció social i vinculació territorial a la Garriga

Martí Oliveras i Aumedes *(graduat en geografia per la Universitat de Barcelona)*

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

Resum: Aquest article té com a objecte d'estudi la darrera ampliació de la Reserva de la Biosfera del Parc Natural del Montseny, la qual va portar-se a terme l'any 2013. Prenent com a estudi de cas el municipi de la Garriga, que és una de les portes d'entrada al massís pel seu vessant occidental i un dels municipis integrants del Parc Natural del Montseny, analitza el grau de coneixement que els ciutadans dels municipis que conformen aquest àmbit geogràfic tenen sobre aquesta figura de protecció, la relació que s'estableix entre el Parc Natural i el municipi, i també les conseqüències que es deriven de l'esmentada ampliació de la Reserva de la Biosfera del Montseny. La percepció dels ciutadans sobre la Reserva de la Biosfera del Montseny s'ha estudiat a partir d'una enquesta realitzada durant el mes de maig de 2016, els resultats de la qual es presenten en la segona part de l'article.

Paraules clau: Reserva de la Biosfera, Parc Natural, Montseny, la Garriga.

Abstract: This article aims to study the latest enlargement of the Biosphere Reserve of the Montseny Natural Park, which took place in 2013. Taking the municipality of La Garriga as a case study, which is one of the gateways to the Montseny mountain from its western slope and one of the municipalities integrated in the Montseny Natural Park, it examines the degree of knowledge of the citizens of the municipalities that comprise this geographical protection area, the relationship between the Natural Park and the municipality, as well as the consequences of the enlargement of the Biosphere Reserve of the Montseny. The perception of citizens about the Biosphere Reserve of the Montseny has been studied through a survey conducted during the month of May 2016, the results of which are presented in the second part of the article.

Keywords: Biosphere Reserve, Natural Park, Montseny, La Garriga.

Data de recepció: gener 2017; versió definitiva: març 2017.

OLIVERAS AUMEDES, Martí (2017)
«El massís del Montseny, de Parc Natural a Reserva de la Biosfera: percepció social i vinculació territorial a la Garriga»
Ponències: revista del Centre d'Estudis de Granollers. # 21 / Centre d'Estudis de Granollers (Associació Cultural de Granollers) / Arxiu Municipal

1. El Parc Natural i la Reserva de la Biosfera del massís del Montseny

El Montseny, per la seva situació geogràfica i pels seus valors naturals i paisatgístics, és una de les muntanyes més representatives i significatives del territori català. Representa també un exemple de sensibilització generalitzada envers la protecció d'una muntanya singular i de l'esforç de l'Administració (Generalitat, diputacions i municipis) per dotar-lo d'un règim legal de tutela i conservació adequat.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

L'interès per la preservació del massís del Montseny es va fer palès ja a la darreria del segle XIX, de la mà dels primers excursionistes que impulsaven un procés de descoberta dels valors naturals i culturals del país. Amb aquests antecedents, l'any 1922 apareix la primera iniciativa rigorosa d'aplicació d'una figura jurídica de protecció al massís del Montseny, proposada per la Mancomunitat de Catalunya, fonamentada en l'excepcionalitat biogeogràfica del massís, i el seu caràcter de «veritable Parc muntanyenc de la capital de Catalunya».

Després d'algunes iniciatives que no van reeixir, el govern de Miguel Primo de Rivera va aprovar la creació del Patronat de la Muntanya del Montseny el 1928, a través d'un decret que establia unes indicacions genèriques pel que fa a l'àrea que havia de gestionar el Patronat, l'anomenat Alt Montseny (per damunt de la cota 800 als massissos del turó de l'Home, de les Agudes i del Matagalls), i n'encomanava la gestió a la Diputació de Barcelona. El 20 de setembre d'aquell mateix any la Comissió Permanent de la Diputació, en sessió extraordinària, va acordar constituir-se en Patronat de la Muntanya del Montseny. Així naixia la primera fórmula de protecció del massís.

El Parc Natural del Montseny, a cavall de les províncies de Barcelona i de Girona, es crea el 1987 d'acord amb la Llei 12/85 d'Espais Naturals de Catalunya.[1] Anteriorment, ja disposava d'un pla especial, aprovat el 26 de juliol de 1977 per la Comissió Provincial d'Urbanisme de Barcelona (per a l'àmbit de la província de Barcelona) i el 26 de gener de 1978 per ordre ministerial (per a l'àmbit de Girona). Des de 1992 està inclòs al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN).

L'any 1978 el massís del Montseny va ser declarat Reserva de la Biosfera per la UNESCO[2] i el Parc Natural es va incorporar a la Xarxa Mundial de Reserves de la Biosfera dins del programa «L'home i la biosfera» (Programa MAB, per

[1] DOGC núm. 827, de 10 d'abril de 1987.

[2] Resolució del Comitè Internacional de Coordinació del Programa MAB de la UNESCO de 28 d'abril de 1978.

OLIVERAS AUMEDES, Martí (2017)
«El massís del Montseny, de Parc Natural a Reserva de la Biosfera: percepció social i vinculació territorial a la Garriga»
Ponències: revista del Centre d'Estudis de Granollers. # 21 / Centre d'Estudis de Granollers (Associació Cultural de Granollers) / Arxiu Municipal

les seves sigles en anglès) de la UNESCO,[3] la qual està integrada actualment per 631 territoris distribuïts per 119 estats i engloba espais de gran riquesa cultural i biològica de tot el planeta. Tenint en compte que el Programa MAB va ser establert l'any 1971, el Montseny va ser una de les primeres reserves de la biosfera a nivell mundial.

La Xarxa de Reserves de la Biosfera, que va ser creada el 1974, abasta una àmplia gamma d'ecosistemes en les diferents províncies biogeogràfiques del món, algunes de les quals d'una gran fragilitat i fortament amenaçades. La seva creació respon a la necessitat d'estudiar l'evolució dels ecosistemes i conservar-ne la diversitat biològica de forma sistemàtica, i a la necessitat de promoure la col·laboració i la participació de les poblacions locals dins d'aquestes àrees, o dels seus voltants, a fi d'assegurar la contínua protecció de la diversitat esmentada, reconciliant conservació i desenvolupament.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

La xarxa es compon d'un actiu intercanvi d'informació, de dades i de persones així com de punts locals per a la cooperació internacional en la investigació científica i la seva aplicació. És l'única xarxa existent de zones protegides en la qual es promou la cooperació intergovernamental en el camp de la conservació de la diversitat biològica, com també la investigació científica a llarg termini i la vigilància contínua dels canvis ecològics.

Els límits de la Reserva de la Biosfera del 1978 coincidien amb els límits de l'antic àmbit del Parc Natural del Montseny. Actualment han evolucionat tant el concepte i els límits del Parc Natural del Montseny com el concepte i les directrius de les reserves de la biosfera definides per la UNESCO.

Per una banda, l'àmbit del Parc Natural del Montseny descrit en el Pla Especial que el regeix des de 2008 és més gran que l'àmbit de la Reserva de la Biosfera del 1978. Aquesta discordança en si ja planteja la necessitat d'ampliar els límits de la Reserva de la Biosfera del Montseny com a mínim als límits que defineix el Pla Especial del 2008.

En aquest context, per poder incloure aquesta evolució de concepte en els dos sentits, es proposa ampliar els límits de la Reserva de la Biosfera del Montseny als límits dels 18 municipis que la conformen.[4] D'aquesta manera s'adeqüen els límits de zones potencialment dedicades a la conservació dins de les reserves de la biosfera d'acord amb el que actualment té un paper de conservació prioritari segons el nou Pla Especial, i també es compleixen els objectius d'integrar les activitats socioeconòmiques de la població de la Reserva de la Biosfera.

[3] *http://parcs.diba.cat/web/el-patrimoni-cultural-immaterial-del-montseny/el-programa-mab.*

[4] *http://rbmontseny.ctfc.cat/wp-content/uploads/MemoriaRBM13_ResumExecutiu_CAT3.pdf*

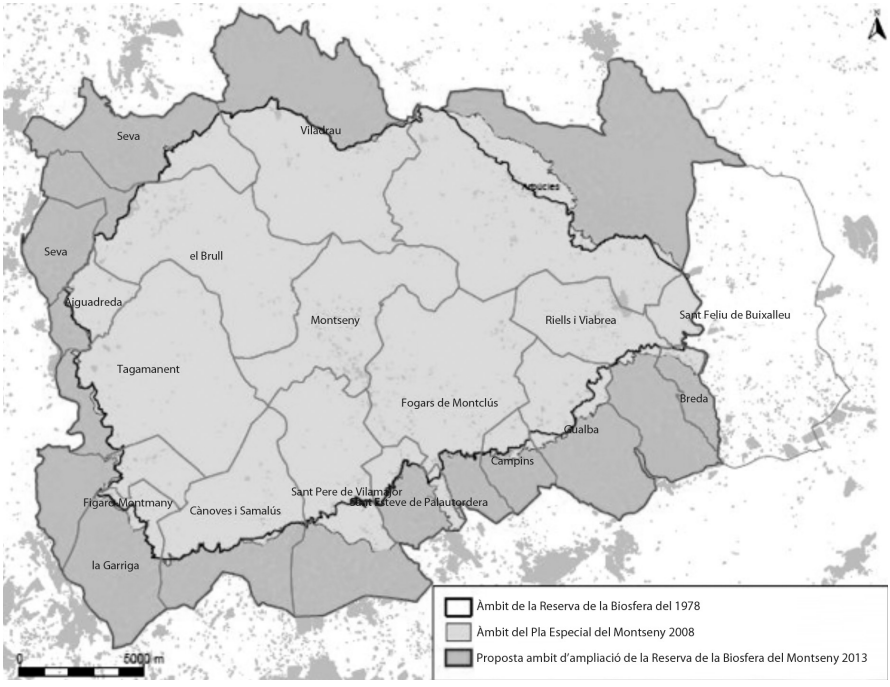

Figura 1. Mapa de delimitacions de la Reserva de la Biosfera del Montseny del 1978 amb el límit del Parc Natural del Montseny segons el Pla Especial del 2008 i proposta d'ampliació de la Reserva de la Biosfera actual. Font: Memòria del Projecte d'Ampliació de la Reserva de la Biosfera del Montseny. Resum executiu. Gener 2013.

La Reserva de la Biosfera del Montseny abans de l'ampliació del 2013 tenia una superfície de 29.334,96 hectàrees. La nova proposta de delimitació abasta una superfície de 50.166,63 hectàrees i dins de la seva àrea habita una població total d'uns 50.000 habitants. Els municipis que actualment tenen part de la seva superfície dins la Reserva de la Biosfera del 1978 estan seguint des de fa temps unes polítiques de desenvolupament sostenible i medi ambient d'acord amb les directrius de la UNESCO. Així doncs, incloure la seva totalitat dins els límits de la Reserva de la Biosfera no suposa un canvi en la gestió habitual del territori i de les activitats socioeconòmiques. A més, suposa un reconeixement a la trajectòria seguida des de fa anys.

Amb la nova proposta de límits queden satisfetes les tres funcions principals que han de complir les reserves de la biosfera segons la UNESCO:

- Funció de conservació, per protegir els recursos genètics, les espècies, els ecosistemes i els paisatges.

- Funció de desenvolupament, per promoure un desenvolupament econòmic i humà sostenible.
- Funció de suport logístic, per donar suport i encoratjar activitats d'investigació, d'educació, de formació i d'observació permanent relacionades amb les activitats d'interès local, nacional i mundial encaminades a la conservació i el desenvolupament sostenible.

Les reserves de la biosfera, per a dur a terme les funcions principals de conservació, desenvolupament i suport logístic, s'ordenen espacialment i funcionalment en tres tipus de zones interrelacionades: les zones nucli, les zones tampó o d'amortiment i les zones de transició flexible o àrees de cooperació.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

Zona nucli

Les zones nucli de la Reserva de la Biosfera estan constituïdes per espais d'especial importància i rellevància per a la conservació de la diversitat biològica. Presenten una extensió de 9.058,07 hectàrees, el 18,8 % de la reserva, cosa que suposa un increment notable en relació amb la zona nucli anterior (1.077,70 hectàrees), i comprenen les denominades zones de reserva natural (ZRN) i les zones d'alt interès natural, ecològic i paisatgístic (ZAINEP) definides en el Pla Especial del Montseny (2008).

Les zones nucli, denominades Reserva Natural (ZRN) en el Pla Especial del Montseny (2008), ocupen una extensió de 2.603,90 hectàrees i corresponen a les zones de màxima protecció del Parc. Aquestes ZRN són un conjunt d'espais naturals poc transformats, d'excepcional interès ecològic, paisatgístic i científic. La definició i les determinacions sobre aquestes àrees tenen com a objectiu la preservació dels hàbitats, els ecosistemes, les comunitats, les espècies i altres elements naturals que contenen i que per la seva raresa, fragilitat, importància o singularitat mereixen una protecció específica i estricta. Aquestes àrees constitueixen una bona representació dels sistemes naturals i dels paisatges més característics i que presenten un millor estat de conservació del Parc. Per això, l'ordenació d'aquestes zones es basa en l'exclusió de les activitats que poden alterar la seva evolució natural i només s'hi permeten les actuacions vinculades directament amb la recerca, l'educació i el manteniment estrictament necessari per assegurar la conservació dels valors pels quals han estat designades.

En aquest sentit, en moltes d'aquestes zones caldrà dur a terme una gestió activa per a la conservació, més que deixar simplement que els sistemes naturals evolucionin lliurement. Així, per exemple, en les àrees de reserva, on la freqüentació de visitants és elevada –principalment a les zones culminals del massís– són necessàries actuacions d'ordenació i de restauració d'alguns

sectors. Així mateix, i donada la sobrepoblació de senglar existent en el conjunt del Montseny, es proposa mantenir el control d'aquesta espècie dins de les zones de reserva natural tal com es fa actualment, incorporant aquesta activitat als plans d'aprofitament cinegètic, mentre les poblacions de senglar segueixin estant per sobre de la capacitat de càrrega del medi.

El conjunt de zones de reserva natural incorpora gairebé totes les zones de reserva natural qualificada incloses en l'antiga Reserva de la Biosfera. El 1987 aquestes zones també van passar a formar part del declarat Parc Natural per la Generalitat de Catalunya.[5] El 2006 aquestes zones també entren a formar part de la xarxa europea Natura 2000. Finalment, el 2008, les diputacions de Barcelona i Girona defineixen un nou pla especial en el qual s'estableixen i s'amplien aquestes zones com a zones de reserva natural.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

Hi ha vuit zones de reserva natural amb una extensió de 2.603,90 hectàrees, un 28,74 % del total de les zones nucli i un 5,19 % de la superfície total de la reserva.

Les zones d'alt interès natural, ecològic i paisatgístic (ZAINEP) ocupen una extensió de 6.454,17 hectàrees, el 71,25 % de les zones nucli i 11,54 % del total de la reserva. Aquestes zones comprenen un conjunt de peces territorials de valor natural notable que justifiquen un elevat grau de protecció i la intervenció activa per assolir els objectius de conservació. Inclouen ecosistemes, hàbitats, comunitats i espècies de gran interès al costat de terrenys d'especial vulnerabilitat a l'erosió del sòl o a la degradació dels seus valors botànics, faunístics, ecològics, hidrològics o paisatgístics. Aquesta zona conté diversos elements d'interès comunitari catalogats en la llista d'hàbitats, espècies amb nivells de conservació prioritaris, formacions d'alt interès geològic, etc. Alhora aquesta zona envolta i uneix el conjunt de reserves naturals, i ofereix una zona de màxima protecció a les àrees de més valor i més fràgils. L'objectiu d'aquesta zona és la conservació i millora dels ecosistemes, la biodiversitat i la singularitat del paisatge mitjançant la gestió activa del medi natural.

D'aquesta manera es poden determinar quatre grans àrees com a Zona d'Alt Interès Ecològic i Paisatgístic, que tenen continuïtat física i constitueixen la zona nucli central de la Reserva de la Biosfera, prevista normativament en el Parc Natural:

- La Calma, des del turó de Tagamanent fins a Collformic, incloent els vessants alts i les capçaleres de les principals conques hidrogràfiques i els sots i rieres més rellevants des del punt de vista ecològic.

[5] Decret 105/1987 de la Generalitat de Catalunya, de 20 de febrer, DOGC núm. 827, de 10 d'abril de 1987.

- El massís del Matagalls, des de Collformic al coll de Sant Marçal, incloent els vessants més alts i les capçaleres de les principals conques hidrogràfiques i els sots i rieres més rellevants ecològicament.
- El massís del turó de l'Home i les Agudes, des del coll de Sant Marçal a la collada de Santa Helena, incloent els vessants alts i les capçaleres de les principals conques hidrogràfiques i els sots i rieres més rellevants ecològicament.
- La vall de Santa Fe, des del coll de Sesferreres al turó de Morou i la capçalera de les rieres de Riells i de Gualba.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

Així mateix, també s'han incorporat a aquesta zona rius, rierols i cursos d'aigua de la xarxa hidrogràfica principal, llocs d'interès paisatgístic, geològic o geomorfològic (la discordança del Brull, el turó de Montsoriu, el turó de Grenys, els cingles del Folló, les penyes del castell de Montclús i els afloraments de marbres de Gualba) amb presència d'espècies protegides, hàbitats d'interès comunitari prioritari segons la Directiva d'Hàbitats o comunitats vegetals especialment valorades dins l'àmbit del Parc Natural del Montseny.

Així doncs la zona nucli està protegida legalment i assegura una protecció a llarg termini del paisatge, els ecosistemes i les espècies que conté d'acord amb la definició de *zona nucli*. També inclou enclavaments agrícoles i finques amb aprofitaments forestals i ramaders adequats als objectius de protecció d'aquesta zona, i fins i tot, en alguns casos, el manteniment d'aquests usos per a la conservació dels valors naturals i paisatgístics com a mesures de gestió i foment que poden afavorir-ne la continuïtat.

Zona tampó

L'objectiu de la zona tampó és la conservació d'aquests valors naturals i paisatgístics, de manera compatible amb l'aprofitament dels recursos i el desenvolupament de l'ús públic; per tant, la zona tampó definida compleix els objectius proposats.

La zona tampó de la Reserva de la Biosfera, que té el 45,7 % del total de la superfície de la Reserva, es pot dividir en tres grans zones:

1) La zona occidental, que correspon a la riera d'Arbúcies (52,39 hectàrees), suposa el 0,1% de la zona tampó. Forma part de la Xarxa Natura 2000 i és una zona LIC. El tram de la riera d'Arbúcies inclòs a la zona tampó es troba compartit entre els termes municipals d'Arbúcies i Sant Feliu de Buixalleu. Tot l'espai és de titularitat pública. Les activitats que s'hi desenvolupen són la pesca esportiva i l'aprofitament de les aigües.

OLIVERAS AUMEDES, Martí (2017)
«El massís del Montseny, de Parc Natural a Reserva de la Biosfera: percepció social i vinculació territorial a la Garriga»
Ponències: revista del Centre d'Estudis de Granollers. # 21 / Centre d'Estudis de Granollers (Associació Cultural de Granollers) / Arxiu Municipal

2) La zona oriental correspon a part dels cingles de Bertí (833,5 hectàrees), que suposen l'1,66 % de les zones tampó. També forma part de la Xarxa Natura 2000, i és una zona LIC (Llocs d'Importància Comunitària) i zona ZEPA (Zona d'Especial Protecció per a les Aus). Aquesta zona també és una àrea d'especial interès per a la connectivitat ecològica que afecta el sòl no urbanitzable dels municipis de la Garriga i de Figaró-Montmany, des del torrent dels Tremolencs (la Garriga) fins al sot del Bac i torrent del Bosc Negre (Figaró-Montmany).

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

Zona de transició

La zona de transició correspon a la resta de la superfície de municipis que pertanyen a la Reserva de la Biosfera del Montseny. Aquesta superfície conté la proporció més alta de nuclis urbanitzats i activitats econòmiques (agricultura, indústria, activitats extractives, etc.). Té una superfície de 18.194,56 hectàrees. La zona de transició està integrada per sòl urbà, industrial, infraestructures i sòl agrícola sense cap nivell de protecció especial tipus Xarxa Natura 2000, PEIN o EIN i, per tant, no inclòs tampoc dins del Parc Natural del Montseny.

Correspon a 17 municipis: Arbúcies, Viladrau, la part de Sant Feliu de Buixalleu inclosa al Pla Especial, Breda, Sant Pere de Vilamajor, Sant Esteve de Palautordera, Campins, Fogars de Monclús, Cànoves i Samalús, la Garriga, Tagamanent, Seva, Brull, Riells i Viabrea i Aiguafreda. El municipi de Montseny, que també forma part de la Reserva, està íntegrament inclòs dins de la zona nucli i la zona tampó.

La zona de transició està dividida en quatre regions ben diferenciades:

1) La vall del Congost, que suposa el límit oriental de la Reserva de la Biosfera, està formada pels municipis d'Aiguafreda, Figaró-Montmany, la Garriga i Tagamanent (el Vallès Oriental). Entre els quatre municipis hi ha una població d'aproximadament 18.000 habitants i una superfície de 3.000 hectàrees dins de la zona de transició, que correspon al 60 % de la superfície dels quatre municipis.

2) La plana del Vallès, que correspon al vessant sud de la Reserva de la Biosfera i està formada pels municipis de Cànoves i Samalús, Sant Pere de Vilamajor, Sant Esteve de Palautordera, Fogars de Monclús, Campins, Gualba, Riells i Viabrea i Breda (el Vallès Oriental). Té una població total de 19.600 habitants en pràcticament una superfície de 7.800 hectàrees en la zona de transició, que equival a un 44 % respecte a la superfície total de tots els municipis.

3) La zona central (22.005,83 hectàrees), que ocupa el 96 % de les zones tampó i el 43,9 % del total de la Reserva de la Biosfera. Forma part dels límits actuals de la Reserva de la Biosfera i pràcticament correspon al límit actual del Parc Natural segons el Pla Estratègic del 2008. També forma part de la Xarxa Natura 2000. Comprèn les zones d'interès natural (ZIN) segons el Pla Especial de 2008, amb 21.739,16 hectàrees, i algunes zones urbanes amb poca o mitjana densitat d'habitants, 253,76 hectàrees. Les zones definides com d'interès natural inclouen el conjunt de paisatges i sistemes naturals característics del massís del Montseny que, pels seus valors naturals i culturals, convé protegir amb caràcter general.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

4) El Montseny - Guilleries, que correspon a la zona oriental de la Reserva de la Biosfera del Montseny. Comprèn els municipis de Viladrau (Osona), Arbúcies i Sant Feliu de Buixalleu (la Selva). Té una població total de 8.500 habitants en una superfície aproximada de 12.500 hectàrees a la zona de transició, que equival a poc més d'un 60 % respecte a la superfície total de tots els municipis.

5) La zona d'Osona i plana de Vic, que ocupa el sector nord-est de la zona de transició. Comprèn els municipis de Seva i el Brull. Té una població total de 3.700 habitants aproximadament. La majoria de la població del Brull ja es troba dins de la Reserva de la Biosfera (suposa uns 250 habitants). La zona de transició dels municipis és d'aproximadament 3.000 hectàrees, que equivaldria a un 40 % respecte a la superfície total dels municipis.

2. La percepció dels ciutadans sobre la Reserva de la Biosfera del massís del Montseny

La part central de la recerca que s'exposa en aquesta nota d'investigació ha consistit a estudiar el grau de coneixement que la població de la Garriga, així com alguns joves estudiants de geografia de la Universitat de Barcelona, tenen sobre la figura de la Reserva de la Biosfera del Parc Natural del Montseny, i més concretament de l'ampliació que hi va haver el 2013. També s'ha aprofitat per conèixer l'opinió sobre la relació i les dinàmiques que s'estableixen entre el municipi i el parc.

La situació geogràfica privilegiada del municipi, per la seva proximitat a l'àmbit metropolità de la ciutat de Barcelona, fa que la Garriga actuï com una de les portes d'entrada més ràpides i còmodes al Parc Natural del Montseny. A més, amb els més de 15.000 habitants que té a dia d'avui, és el municipi amb més població del Parc Natural del Montseny i pot esdevenir clau en el paper de promoció turística d'aquesta zona.

La recerca s'ha portat a terme a través d'una enquesta realitzada durant la primera quinzena del mes de maig de 2016, en la qual van participar 200 persones (104 homes i 96 dones), la majoria dels quals tenien entre 50 i 75 anys (vegeu la taula 1). Tot i que la mostra no sigui representativa per al conjunt de la població, sí que ens ajuda a percebre fins a quin punt el tema resulta desconegut per a la majoria.

Taula 1. Perfil de les persones enquestades

Homes	104	52%	Menors de 25 anys	39	19%
Dones	96	48%	Entre 25 i 50 anys	40	20%
Total	200		Entre 50 i 75 anys	106	53%
Mitjana d'edat	50		Majors de 75 anys	15	8%

Font: elaboració pròpia.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

La primera de les nou preguntes de l'enquesta (vegeu la taula 2) pretenia veure fins a quin punt es coneix el fet que el Montseny sigui Reserva de la Biosfera. La resposta a aquesta primera pregunta va ser afirmativa en un total de 175 persones (87 % de la mostra), un resultat força elevat.

Per veure de forma clara i ràpida el posicionament a favor o en contra que el Montseny sigui avui un espai protegit, es va plantejar la pregunta des d'una escala de valors de menys a més importància. Un total de 179 persones (89 %) estaven totalment a favor (el valor màxim de l'escala) que el Montseny fos un espai protegit, un valor que representa un 89 % sobre el total.

Amb la tercera pregunta s'ha volgut conèixer l'opinió que els garriguencs tenen sobre la relació que s'estableix entre el municipi i el Parc Natural. La majoria dels enquestats (44 %) creien que la Garriga viu de cara al Montseny en un 50 %, i 27 % concebien la relació en un 75 %. Un percentatge inferior (20 %) donaven a aquesta relació un 25 %, mentre que un percentatge molt petit (5 %) veien la Garriga en relació directa amb el Parc Natural en un 100 %; molt poques persones (3 %) no veien cap tipus de relació entre el municipi i el Parc, i algunes afirmaven que «la Garriga viu d'esquena al Montseny».
La quarta pregunta pretenia saber si la recent ampliació de la Reserva de la Biosfera del Parc Natural del Montseny era coneguda. Només un terç dels enquestats (34 %) n'havien sentit a parlar. Tanmateix, quan en la cinquena pregunta es demanava si la Garriga era un dels municipis que havien entrat a formar part de la Reserva de la Biosfera del Montseny, la majoria (55 %) responien de manera afirmativa.

En la sisena pregunta es demanava si les polítiques de protecció del Montseny dotaven aquest espai natural de més valor patrimonial; només un 9 %

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170

Capvespre de primavera a la Garriga, amb el Montseny de fons. Fotografia: Martí Oliveras, 5 abril 2016.

dels enquestats van respondre negativament i un 10 % no ho sabien o no contestaven.

En la setena pregunta es demanava quins municipis s'associaven més directament amb el Parc Natural del Montseny: Viladrau i Sant Celoni foren els més destacats. Seguidament, els petits municipis de Santa Maria i Sant Esteve de Palautordera, Figaró-Montmany, Montseny, Seva, Arbúcies i la Garriga. Un total de 44 persones enquestades (només el 22 %) van associar la Garriga amb el Parc Natural del Montseny. Algunes persones van associar amb el Parc Natural del Montseny alguns municipis que no en formen part, com és el cas d'Espinelves o Cardedeu. D'altra banda, un bon nombre dels enquestats (35) han donat com a resposta Santa Fe del Montseny, sense referir-se al municipi de Fogars de Montclús, del qual forma part aquest paratge natural.

La pregunta vuitena va permetre copsar que, de forma molt àmplia (89 % dels enquestats), es considerava que les figures de protecció com la Reserva de la Biosfera tindrien un impacte positiu en el futur.

La darrera pregunta, subdividida en vuit apartats, demanava específicament per aquesta repercussió positiva en els diferents àmbits del sector econòmic que es desenvolupen dins del Parc Natural del Montseny: agricultura (72 % dels enquestats consideraven que la figura de protecció de la Reserva de la Biosfera tenia un impacte positiu), ramaderia (78 %), pesca (51 %), indústria (18 %), explotació forestal (65 %), comerç (50 %), restauració (74 %) i turisme (87 %).

Taula 2. Resultats de l'enquesta

1. Has sentit a parlar de la Reserva de la Biosfera del Montseny?
Sí: 175 (87%) No: 25 (13%)
2. Valora de l'1 al 5 la importància que el Montseny sigui un espai protegit.
3: 2 (1%) 4: 19 (10%) 5: 179 (89%)
3. Fins a quin punt creus que la Garriga viu de cara al Montseny?
0%: 6 (3%) 25%: 40 (20%) 50%: 88 (44%) 75%: 55 (27%) 100%: 10 (5%) Ns/Nc: 1 (1%)
4. Coneixes l'ampliació recent de la Reserva de la Biosfera del 2013?
Sí: 69 (34%) No: 131 (66%)
5. Després de l'ampliació, la superfície total d'alguns municipis ha passat a formar part de la RB. La Garriga és un d'ells?
Sí: 110 (55%) No: 8 (4%) Ns/Nc: 82 (41%)
6. Creus que les polítiques de protecció i preservació doten el Montseny d'un major valor patrimonial?
Sí: 163 (81%) No: 18 (9%) Ns/Nc: 19 (10%)
7. Quins municipis associes més directament al Parc Natural del Montseny?
Viladrau: 101 Sant Celoni: 91 Santa Maria de Palautordera: 62
8. Com creus que afectaran en un futur figures de protecció com la Reserva de la Biosfera?
Positiu: 179 (89%) Estable: 19 (10%) Ns/Nc: 2 (1%)
9.1. La Reserva de la Biosfera repercuteix de manera positiva en l'agricultura?
Sí: 145 (72%) No: 19 (10%) Ns/Nc: 36 (18%)
9.2. La Reserva de la Biosfera repercuteix de manera positiva en la ramaderia?
Sí: 156 (78%) No: 16 (8%) Ns/Nc: 28 (14%)
9.3. La Reserva de la Biosfera repercuteix de manera positiva en la pesca?
Sí: 103 (51%) No: 48 (24%) Ns/Nc: 49 (25%)
9.4. La Reserva de la Biosfera repercuteix de manera positiva en la indústria?
Sí: 36 (18%) No: 93 (46%) Ns/Nc: 71 (36%)
9.5. La Reserva de la Biosfera repercuteix de manera positiva en l'explotació forestal?
Sí: 131 (65%) No: 43 (22%) Ns/Nc: 26 (13%)
9.6. La Reserva de la Biosfera repercuteix de manera positiva en el comerç?
Sí: 101 (50%) No: 46 (23%) Ns/Nc: 53 (27%)
9.7. La Reserva de la Biosfera repercuteix de manera positiva en la restauració?
Sí: 149 (74%) No: 19 (10%) Ns/Nc: 32 (16%)
9.8. La Reserva de la Biosfera repercuteix de manera positiva en el turisme?
Sí: 174 (87%) No: 4 (2%) Ns/Nc: 22 (11%)

Font: elaboració pròpia.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
21 (2017), 159-170